ଜି. ଗିରିୟାପା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଅନନ୍ତରାଇ ଏଲ. ପାରେଖ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଏପ୍ରିଲ 7,1994

[ଏସ୍. ମୋହନ ଏବଂ ଏମ୍. କେ. ମୁଖାର୍ଜୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1961:ଧାରା 3 (r), 21 (1) (d) (f) (h) (j) (p), 22, 23 ଏବଂ 30 ।

ଜମି ମାଲିକ- ଭଡ଼ାଟିଆ -ଲିଜ- ଅବଧି-ପଟ୍ଟାଧାରୀ ଭଡା ଦେବା ପାଇଁ ହକଦାର- କିନ୍ତୁ ଅଧିନିୟମର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଉପ- ଭଡ଼ାଟିଆ ସାମିଲ ହେବେ- ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ "ବିବେଚିତ ଭଡ଼ାଟିଆ"ଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷା - ଏପରି ଜଣେ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ କି ।

ଆଇନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା-ସାମାଜିକ ଆଇନ- ବ୍ୟାଖ୍ୟା- ଉଦାର ପ୍ରଣୟନ - ଯେତେବେଳେ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପିତା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କୁ ଏକ ଜମିର ଏକ ଅଂଶକୁ ଲିଜରେ ଦେଇଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା-ଲିଜଧାରୀଙ୍କ ଲିଜ ଦଲିଲର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ସେଠାରେ କୋଠା ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ସେହି ପରିସରର ଯେକୌଣସି ଅଂଶରେ ଭଡା ଏବଂ ଉପ-ଭଡା ଦେବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ସେ ଲିଜ୍ ନେଇଥିବା ଭୂଖଣ୍ଡରେ ଏକ କୋଠା ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1961 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ଉତ୍ତରଦାତା 2 ରୁ 8 ଜଣଙ୍କୁ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆ ଭାବରେ ସାମିଲ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଧାରା 21 (1) (d) (f) (h) (j) ଏବଂ (p) ଅନୁଯାୟୀ ଦଖଲର ପୁନଃଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବେଦଖଲ ଆଦେଶ ପାରିତ କରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଧାରା 3 (r) ଅନୁଯାୟୀ 'ଭଡ଼ାଟିଆ' ପରିଭାଷିତ ହୋଇଛି, ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ସାମିଲ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ତେଣୁ ଭଡ଼ାଟିଆ ଏବଂ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 ଅନୁଯାୟୀ ବେଦଖଲ କରାଯିବ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନକୁ ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ **(i)** ବିଧି ସମ୍ମତ ଉପ-ଭଡ଼ାର ମାମଲା ଧାରା **21 (1) (f)** କୁ ଭଡ଼ାଟିଆ ଏବଂ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ବେଦଖଲ ଆଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ଭାବରେ ଆକର୍ଷିତ କରିବ ନାହିଁ; **(ii)** ଧାରା **22** ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ବିବେଚିତ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷା, ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ବିଧି ସମ୍ମତ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ଭାବରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା; ଏବଂ **(iii)** ଯେହେତୁ ଭଡ଼ାଟିଆମାନେ ପରିସରରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପରେ ଏକ ବିବେଚିତ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ମାନ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲେ, ସେମାନେ ଏହିପରି ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ୱତ୍ୱ ହାସଲ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ, ଧାରା **30** ସେମାନଙ୍କ ମାମଲାରେ ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଏହି ଅଦାଲତରେ ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଜଣେ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆ, ଆଇନତଃ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍, ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା **30**କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବେଦଖଲ ହେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ, ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ ଯେ ଜଣେ ବିବେଚିତ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷା ଏହିପରି ବିଧି ସମ୍ମତ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ଭାବରେ ଉପଲବ୍ଧ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ହେଉଛି ସାମାଜିକ ଅଧିନିୟମର ଏକ ଅଂଶ ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ତୁଚ୍ଛ ବେଦଖଲରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତେଣୁ, ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ଉଦାର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ : **1.** ଉଦାର ସରଂଚନା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡିକର ପ୍ରଣୟନ କରିବାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଅନୁମାନିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆଧାରରେ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ସାମିଲ କରାଯାଇଥିବା ଜଣେ ଉପ- ଭଡ଼ାଟିଆ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ଉପ- ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସ୍ଥିତି ସହିତ ସମାନ କରିବାକୁ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଭଡା

ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, **1961**ର ଧାରା **23(1)**କୁ ଧାରା **22**ରେ ଅନୁବନ୍ଧନ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲେ । **[410- B- C]**

2. କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, **1961** ଜଣେ 'ଉପ- ଭଡ଼ାଟିଆ' ଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ 'ଭଡ଼ାଟିଆ' କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତା 'ପରେ, ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଧାରା **22** ର ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ' ଭଡ଼ାଟିଆ 'ର ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କରି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ଉପ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଭାବିଥିଲେ । ତଥାପି, କେବଳ ଏପରି ଉପ-ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦେଉଥିବା ଚୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଧାରା **23 (1)** ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଜଣେ ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ଉପ-ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିରୋଧ କରେ । ଯଦି କୌଣସି ଉପ-ଭଡ଼ା ମାମଲାରେ ଉପ-ଭଡାଟିଆ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକର ଭଙ୍ଗ କରନ୍ତି, ତେବେ ଭଡ଼ାଟିଆ କେବଳ ଧାରା **21 (1) (f)** ଅନୁଯାୟୀ ବେଦଖଲ ପାଇଁ ନୁହେଁ ବରଂ ଅଧିନିୟମ **23 (2)** ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହେବେ । ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ଧାରାକୁ ସାଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହା ସ୍ୱଷ୍ଟ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ପୃଥକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି । ଧାରା **22** ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ବିଧି ସମ୍ମତ ଭାବରେ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ କିଛି ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାବେଳେ ଧାରା **23** ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉପ-ଲିଜର ଅଧିକାରକୁ ହ୍ରାସ କରିଛି ।

3.1. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ରଖିବାରେ ସଠିକ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଧାରା **23** ଅନୁଯାୟୀ ବିଧି ସମ୍ମତ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆର ଏକ ମାମଲା ଭଡ଼ାଟିଆ ଏବଂ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ବେଦଖଲ ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ଭାବରେ ଅଧିନିୟମ **21 (1) (f)** କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧ୍ୟାନ ଦେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଧାରା **21 (1)** ଅନୁଯାୟୀ ପରିକଳ୍ପିତ ଅନ୍ୟ ଆଧାରଗୁଡ଼ିକରେ ସମାନ ନୀତି ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ଧାରା **30** ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବେ ପରିକଳ୍ପନା କରିଛି ଯେ ଯଦି ଧାରା **21** ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାରର ପୁନଃପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ଏହା ସେହି ପରିସର ଦଖଲରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ଏବଂ ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଏପରି ପରିସର ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ମାଲିକାନା ଦାବି କରନ୍ତି ନାହିଁ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ବେଦଖଲ କରି ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ଏହାର ଖାଲି ଅଧିକାର ଦିଆଯିବ । ତେଣୁ, ଯଦି ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **21 (1)** ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ

କୌଣସି ଆଧାରରେ ବେଦଖଲ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 22 ଅଧୀନରେ 'ବିବେଚିତ ଭଡ଼ାଟିଆ' ଭାବରେ ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ୱତ୍ୱ ହାସଲ କରିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଧି ସମ୍ମତ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ଉପ-ଭଡାଟିଆ କାର୍ଯ୍ୟତଃ ବେଦଖଲ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ବିଧି ସମ୍ମତ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆ ଦାୟୀ ହେବେ କାରଣ ତାଙ୍କର ବୃତ୍ତି, ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସହିତ 'ବିବେଚିତ ଅଧିକାର'ର ଅଭାବରେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଏବଂ ଜମିଦାର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କ ସହ-ସମାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଯେହେତୁ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆମାନେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଗରେ ଆସୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବେଦଖଲ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବେଦଖଲ କରାଯିବାକୁ ଦାୟୀ କରାଯିବ ।

3.2. ଯଦି ବାସ୍ତବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ପରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ 'ବିବେଚିତ ଭଡ଼ାଟିଆ' ଭାବରେ ଏକତ୍ର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ତେବେ ସେମାନେ ଧାରା 22 ରେ 'ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ବାଦ ଦେଇ ସରଳ ଭାବରେ ଏହା କରିପାରିଥାନ୍ତେ ।

4. ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଏହି ଆଇନ ସାମାଜିକ ବିଧାନର ଏକ ଅଂଶ ଅଟେ, ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରଣୀତ ତେଣୁ, ଏହାର ଉଦାର ପ୍ରଣୟନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ଉଦାର ପ୍ରଣୟନ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାଷାରୁ ପ୍ରବାହିତ ହେବା ଆବ୍ୟଶକ, ଏକ ପ୍ରଣୟନ ଧାରଣ କରିଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡିକର ଅପ୍ରାକୃତିକ ଏବଂ ଅଯୌକ୍ତିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନୁମୋଦନୀୟ ନୁହେଁ । ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଧାରାରେ ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାର ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ ନାହିଁ ।

କେୱଲ ସିଂହ ବନାମ ଲାଜୱନ୍ତୀ, [1980] **1 S.C.R. 864** ଏବଂ ଜ୍ଞାନ ଦେବୀ ଆନନ୍ଦ ବନାମ ଜୀବନ କୁମାର, [1985] **Suppl. 1 S.C.R. 1, ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4845-47/1991 ।

C.R.P. ସଂଖ୍ୟା 6042, 6267 ଏବଂ 6009/1989ରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 19.2.91 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏସ୍. ବି. ୱାଡ୍, ଜି. ମୋହନ, ପ୍ରୋମିଲା ଚୌଧୁରୀ, T.V.S.N. ଚାରି ଏବଂ ନିଖିଲ ନାୟାର I

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏସ୍. ଏସ୍. ଜାଭାରୀ, କୁମାରୀ କିରଣ ସୁରୀ, ପି. ମହାଲେ ଏବଂ କେ.ଆର୍.ନାଗରାଜା।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଏମ୍. କେ. ମୁଖାର୍ଜୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ବେଦଖଲ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଜମି ମାଲିକ-ଦରଖାସ୍ତକାରୀମାନେ ଏହି ତିନୋଟି ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀ ଅଟନ୍ତି I ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ତଥ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି I

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପିତା ଗଙ୍ଗାଧରପ୍ପା, ବାଙ୍ଗାଲୋରର ବାଲେପେଟ ଛକ ଶ୍ରୀନିବାସ ମନ୍ଦିର ରୋଡରେ ଅବସ୍ଥିତ 207 ସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଖାଲି ସ୍ଥାନର ମାଲିକ ଥିଲେ I ସେ 1966 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 6 ତାରିଖରୁ ଆରମ୍ଭ କରି 20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନକୁ ଲିଜ୍ ଦେଇ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଦଲିଲ କରିଥିଲେ I ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ଏହି ଲିଜ ଦଲିଲ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ ଯେ, ଲିଜଧାରୀ ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଏକ କୋଠା ନିର୍ମାଣ ସହିତ ନିଜ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହକଦାର ହୋଇପାରିବେ I ଏହା ଆହୁରି ନିମ୍ନମତେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା:

> " ପଟ୍ଟାଧାରୀ ସମଗ୍ର ପରିସରର ଯେକୌଣସି ଅଂଶକୁ ସେ ଯାହାକୁ ଚାହିଁବେ ତାଙ୍କୁ ଦେଇପାରିବେ କିମ୍ବା ଉପ-ଭଡ଼ା ଦେଇପାରିବେ I କିନ୍ତୁ ଉପ ପଟ୍ଟାଦାତା ଲିଜର ସର୍ତ୍ତ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏହାକୁ ମୂଳ ପଟ୍ଟାଦାତା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବେ I".

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଉକ୍ତ ଲିଜ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ, ଏହା ଉପରେ ଏକ କୋଠା ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଲିଜର ଅବଧି ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ଗଙ୍ଗାଧରପ୍ପା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ଛାଡ଼ି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ରୁ 8 କୁ ତାଙ୍କ ଭଡ଼ାଟିଆ (ଏହା ପରେ 'ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆ' ଭାବରେ ସୂଚିତ) ଭାବରେ ସାମିଲ କରିଥିଲେ I

ଲିଜ ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବ ଭଳି ପରିସରର ଖାଲି ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିଥିଲେ; ଏବଂ ସେମାନେ ଏପରି କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ପରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1961 (ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ 'ଅଧିନିୟମ') ର ଧାରା 21 (1) ର ଖଣ୍ଡ (d) (f) (h) (j) ଏବଂ (p) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଆଧାରରେ ଦଖଲର ପୁନର୍ଲାଭ ପାଇଁ ବାଙ୍ଗାଲୋରର ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ବିଚାର କରି, ନ୍ୟାୟଳୟ ଏକ ଫଳାଫଳ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ଧାରାର ଖଣ୍ଡ (P) ରେ ସୂଚିତ ଆଧାର କେବଳ ଜମି ମାଲିକମାନେ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଅନ୍ୟ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ କୋଠା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ସେଠାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲେ । ଯେହେତୁ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଯାୟୀ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (r) ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା 'ଭଡ଼ାଟିଆ' ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିନଥିଲେ, ଏହା ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ଏହି ଆଧାରର ପ୍ରମାଣ ଉପରେ କେବଳ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ନୁହେଁ, ବରଂ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମଧ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବେଦଖଲ ହେବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରି ସମସ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ପରିସରରୁ ବେଦଖଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2,5 ଏବଂ 4 ଏଠାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ତିନୋଟି ପୃଥକ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଫଳାଫଳ ସହିତ ବେଦଖଲ ପାଇଁ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ :-

> " ତେଣୁ ମୋର ମତ ହେଉଛି ଯେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ଭଡ଼ାଟିଆ ଏବଂ ଉପ- ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ବେଦଖଲ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ଯଦି ଜମି ମାଲିକ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ ଭଡ଼ାଟିଆ ବେଆଇନ ଭାବରେ ଉପ- ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଏହି ପରିସରକୁ ଭଡା ଦେଇଛନ୍ତି । ବିଧି ସମ୍ମତ ଭଡା ମାମଲାରେ ଭଡାଟିଆ ଏବଂ ଉପ- ଭଡାଟିଆଙ୍କ ବେଦଖଲ ଆଦେଶ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 21 (1) (f) କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବ ନାହିଁ । ଅଧିନିୟମ 21 (1) (f) ସହିତ ଧାରା 21 (3) ଏବଂ ଧାରା 22 ଏବଂ 23 ସହିତ

ପଠିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହା ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଜଣେ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆ, ଯିଏ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ପୂର୍ବ ଲିଖିତ ସମ୍ମତି ସହିତ ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି, ଜଣେ ବିଧି ସମ୍ମତ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆ ଅଟନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ କୌଣସି କାରଣରୁ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏପରି ଜଣେ ଉପ-ଭଡାଟିଆ ଜଣେ ବିବେଚିତ ଭଡାଟିଆ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ବିବେଚିତ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷା ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପରେ, ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ବିଧି ସମ୍ମତ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ଭାବରେ ଉପଲବ୍ଧ । ତେଣୁ ଏପରି ଜଣେ ବିଧି ସମ୍ମତ ଉପ-ଭଡାଟିଆ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 21 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆଇନ ସମେତ ଆଇନର ସୁରକ୍ଷା ପାଇପାରିବେ । ତେଣୁ, ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ଆଇନରେ ଭୁଲ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ବେଦଖଲ ପାଇଁ ଆଧାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 21 (1) (p) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉପ -ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବେଦଖଲ କରାଯାଇପାରିବ । ଯଦି ଭଡ଼ାଟିଆମାନେ ପରିସରରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏକ ବିବେଚିତ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ମାନ୍ୟତା ହାସଲ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ଏହିପରି ପରିସରରେ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ମାଲିକାନା ହାସଲ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ତେଣୁ ଧାରା 30 ସେମାନଙ୍କ ମାମଲାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନଥିଲା ।"

ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ବିବାଦକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଏହି ଅଧିନିୟମ କେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହେବ । ଧାରା 3 (r) 'ଭଡ଼ାଟିଆ' କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ; ଏବଂ, ଯେତେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ, ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଯାହାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଭଡ଼ା ଏକ ପରିସର ପାଇଁ ଦେୟ ଅଟେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାରର କିଛି ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ସାମିଲ କରେ (ଯେପରି ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି) କିନ୍ତୁ ଏହାର ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପରିସର ଦଖଲରେ ରଖାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସାମିଲ କରେ ନାହିଁ । ଧାରା 21 (1), ଏହାର ବିଭିନ୍ନ ଖଣ୍ଡରେ, ସେହି ଆଧାରଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣନା କରେ ଯାହା ଉପରେ କେବଳ ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ବେଦଖଲ କରାଯାଇପାରିବ; ଏବଂ ଖଣ୍ଡ (f) ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବେଆଇନ ଭଡାକୁ ସୂଚିତ କରେ । ଧାରା 22 ଏହିପରି ଚାଲିଥାଏ:-

" ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ପରିସରର ଜଣେ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ କୌଣସି କାରଣରୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ, ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଯେକୌଣସି ଉପ-ଭଡାଟିଆ ଯାହାଙ୍କୁ ଏହି ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ପରିସର କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଉପ-ଭଡା ଦିଆଯାଇଛି, ସେ ଏହି ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ ଅନୁଯାୟୀ, ସେହି ସମାନ ନିବନ୍ଧନ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତରେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଭଡାଟିଆ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ଯେପରି ସେ ଭଡାଟିଆଙ୍କଠାରୁ ପାଇଥାନ୍ତେ ଯଦି ଭଡାଟିଆ ଜାରି ରହିଥାନ୍ତା ।

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

ଏବଂ ଧାରା 23 ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:-

(1) " କୌଣସି ଅଧିନିୟମରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, କିନ୍ତୁ ଏହାର ବିପରୀତ କୌଣସି ଚୁକ୍ତି ଅଧୀନରେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, କୌଣସି ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ପରିସରର କୌଣସି ଅଂଶ ତାଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ଦେବା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବା କିମ୍ବା ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ବିଧି ସମ୍ମତ ହେବ ନାହିଁ ।

(2) କୌଣସିବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଉପଧାରା (1) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରନ୍ତି, ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ପରେ, ଏକ ଶହ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୋରିମାନା ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବେ ।

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

ଅନ୍ୟ ଧାରା ଯାହା ଆମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତଥ୍ୟ ଅଟେ, ତାହା ହେଉଛି ଧାରା 30 ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛି :

"ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ପରିସରର ଭଡାଟିଆଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ଯେକୌଣସି କାରଣରୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ପରିସରର ଦଖଲ ପୁନଃପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥାଏ, ସେହି ଆଦେଶ, ଧାରା 21 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ ଅନୁଯାୟୀ, ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ, ଯେଉଁମାନେ ସେହି ପରିସରର ଦଖଲରେ ରହିପାରନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ସ୍ଥାନରୁ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବାହାର କରି ସେଠାରେ ଖାଲି ଦଖଲ ଜମି ମାଲିକାଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ;

ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା କି, ଏହି ଧାରାରେ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟ ଏପରି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ, ଯାହାଙ୍କର ଏପରି ପରିସର ଉପରେ ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ୱତ୍ୱ ରହିଛି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯେ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେ ଏହି ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ସପକ୍ଷରେ ଭଡ଼ାଟିଆ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା, ଅଧିନିୟମ 22ର କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଆବେଦନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ 'ବିବେଚିତ ଭଡ଼ାଟିଆ' ଭାବରେ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି କରିବାକୁ ହକଦାର କରିବ ଏବଂ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ବେଦଖଲରୁ ସୁରକ୍ଷା ଯେତେବେଳେ ଭଡ଼ାଟିଆ ଧାରା 21 (1)ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କୌଣସି ଆଧାରରେ ବେଦଖଲ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଜଣେ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆ ଯଦିଓ ଆଇନତଃ ସାମିଲ, ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବେଦଖଲ ହେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ । ତେଣୁ, ଜଣେ ବିବେଚିତ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ସୁରକ୍ଷା ଏପରି ଜଣେ ବିଧି ସମ୍ମତ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ଭାବେ ଉପଲବ୍ଧ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନକୁ ସାମାଜିକ ଅଧିନିୟମ ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପୁସ୍ତକରେ ଅଣାଯାଇଛି ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ତୁଚ୍ଛ ବେଦଖଲରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତେଣୁ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଉଦାର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ; ଏବଂ ବିବାଦର ସମର୍ଥନରେ *କେୱାଲ ସିଂ ବନାମ ଲାଜୱନ୍ତୀ,* [1980] 1 SCR 864 ଏବଂ *ଜ୍ଞାନ ଦେବୀ ଆନନ୍ଦ ବନାମ ଜୀବନ କୁମାର,* [1985] Suppl. 1 SCR 1 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକର ଆଧାରରେ ବିଚାର କଲେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 23 ଅନୁଯାୟୀ ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ 'ବିବେଚିତ ଭଡ଼ାଟିଆ'ର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲେ । ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଆମର ଉତ୍କଣ୍ଠାର ସହ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ଆମେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ।

ଦିଲ୍ଲୀ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେକ ରାଜ୍ୟର ଭଡ଼ା ଅଧିନିୟମ ଭଳି, ଯେଉଁ ଅଧିନିୟମ ସହ ଆମେ ସମ୍ପୃକ୍ତ, ସେଥିରେ 'ଉପ- ଭଡ଼ାଟିଆ' କୁ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ 'ଭଡ଼ାଟିଆ' ର ସଂଜ୍ଞା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତା 'ପରେ, ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଧାରା 22 ର ବିବେଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା' ଭଡ଼ାଟିଆ 'ର ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କରି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଭାବିଥିଲେ । ତଥାପି, ଧାରା 23 (1), ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ କେବଳ ଏପରି ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦେଉଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିଷେଧ କରେ । ଯଦି କୌଣସି ଉପ-ଭଡ଼ା ମାମଲାରେ ଉପ-ଭଡାଟିଆ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକର ଭଙ୍ଗ କରନ୍ତି, ତେବେ ଭଡ଼ାଟିଆ କେବଳ ଧାରା 21 (1) (f) ଅନୁଯାୟୀ ବେଦଖଲ ପାଇଁ ନୁହେଁ ବରଂ ଅଧିନିୟମ 23 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହେବେ । ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ଧାରାକୁ ସାଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ପୃଥକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି । ଧାରା 22 ଦ୍ୱାରା ବିଧାନସଭା ବିଧି ସମ୍ମତ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ କିଛି ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାବେଳେ ଧାରା 23 ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉପ- ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଛି । ଧାରା 22 ଏବଂ 23 କୁ ପଢ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଅଧିନିୟମ ନୀତି ହେଉଛି ଧାରା 23 ରୁ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ନିରୁତ୍ସାହିତ କରିବା । ତେବେ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଉପ- ଭଡ଼ାଟିଆ ବିଧାନଗତ ଭାବେ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି, ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଯେହେତୁ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନର ସରଳ ଭାଷାରେ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ, ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 22ର ଧାରା 23 (1) କୁ ଏକତ୍ର କରି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସ୍ଥିତିକୁ ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ଏବଂ ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଦାର ପ୍ରଣୟନରେ ବିଧାନ ମଣ୍ଡଳର ଅନୁମିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆଧାରରେ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ସହ ତୁଳନା କରିବା ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।

ଏହା ଅବଶ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମଟି *କେୱଲ ସିଂହ* (ଉପରୋକ୍ତ) ଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବା ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରଣୀତ ସାମାଜିକ ଅଧିନିୟମ ଏକ ଅଂଶ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଉଦାର ପ୍ରଣୟନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ଉଦାର ପ୍ରଣୟନ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାଷାରୁ ଅନୁମେୟ ହେବା ଆବ୍ୟଶକ, ଏକ ପ୍ରଣୟନ ଧାରଣ କରିଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡିକର

ଅପ୍ରାକୃତିକ ଏବଂ ଅଯୌକ୍ତିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନୁମୋଦନୀୟ ନୁହେଁ । ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଧାରାରେ ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାର ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ ନାହିଁ, *କେୱଲ ସିଂ* (ଉପରୋକ୍ତ) ଙ୍କ ମାମଲା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କାରଣକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼େ ନାହିଁ । *ଜ୍ଞାନ ଦେବୀ* (ଉପରୋକ୍ତ) ଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଆବାସିକ ପରିସର ପରି ବାଣିଜ୍ୟିକ ପରିସରର ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଦିଲ୍ଲୀ ଭଡା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବଂଶାନୁକ୍ରମିକ ଭାବେ ପ୍ରାପ୍ତ କି । ସେହି ଅଧିନିୟମରେ ଏହାକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆଧାରରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ରାୟର ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାର ତଥ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ କାରଣ ଆମେ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଏବଂ ତ୍ରୁଟିହୀନ ପାଇଛୁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଯଦି ଆମେ କେବଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଯିବା, ତେବେ ଏହା ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମାମଲାକୁ ସମର୍ଥନ କରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଯଦି ବାସ୍ତବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ପରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ 'ବିବେଚିତ ଭଡ଼ାଟିଆ' ଭାବରେ ଏକତ୍ର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ତେବେ ସେମାନେ ଧାରା 22 ରେ 'ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ବାଦ ଦେଇ ଏହା କରିପାରିଥାନ୍ତେ ।

ଅବଶ୍ୟ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ରଖିବା ଠିକ୍ ଯେ ଧାରା 23 ଅନୁଯାୟୀ ବିଧି ସମ୍ମତ ଉପ-ଭଡା ମାମଲା ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଏବଂ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ବେଦଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 21 (1) (f) କୁ ଆଧାର ଭାବରେ ଆକର୍ଷିତ କରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଧାରା 21 (1) ଅନୁଯାୟୀ ପରିକଳ୍ପିତ ଅନ୍ୟ ଆଧାରରେ ସମାନ ନୀତି ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପୂର୍ବରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହେବ । ଉକ୍ତ ଧାରାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି ଯେ ଯଦି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 21 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାରର ପୁନଃ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ଏହା ସେହି ପରିସର ଦଖଲରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ଏବଂ ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଏପରି ପରିସର ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ମାଲିକାନା ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ବେଦଖଲ କରି ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ଏହାର ଖାଲି ଅଧିକାର ଦିଆଯିବ । ତେଣୁ, ଯଦି ଜଣେ ଭଡାଟିଆ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 21

(1) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କୌଣସି କାରଣରୁ ବେଦଖଲ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ 'ବିବେଚିତ ଭଡାଟିଆ' ଭାବରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାର ହାସଲ କରିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆଇନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆ କାର୍ଯ୍ୟତଃ ବେଦଖଲ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇନପାରନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ଆଇନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ଆଇନଗତ ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆ ଏଥିପାଇଁ ଦାୟୀ ହେବେ ଯେହେତୁ ତାଙ୍କର ବୃତ୍ତି ଭଡାଟିଆଙ୍କ ସହିତ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ, ଯଦି ସେପରି କୌଣସି 'ବିବେଚିତ ଅଧିକାର' ନଥାଏ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଏବଂ ଘର ମାଲିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋପନୀୟତା ନଥାଏ । ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ରୁ 8 ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଗରେ ଆସନ୍ତି, ସେମାନେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବେଦଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବେଦଖଲ ହେବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ, ଆମେ ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରୁଛୁ ଏବଂ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରୁଛୁ । ତେବେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଟି. ଏନ୍.ଏ. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।